

POSTANOWIENIE

Dnia 8 września 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Henryk Pietrkowski (przewodniczący)

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz (sprawozdawca)

SSN Marian Kocon

w sprawie z powództwa Wspólnoty Mieszkaniowej N.(...) przy ul. Ż. w S.
przeciwko E. M.

o nakazanie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 8 września 2010 r.,
zażalenia pozwanej

na postanowienie Sądu Okręgowego w S. z dnia 9 września 2009 r., sygn. akt II Cz (...),

uchyla zaskarżone postanowienie w pkt 2,

**pozostawia koszty postępowania zażaleniowego przed Sądem Najwyższym do
rozstrzygnięcia w orzeczeniu końcowym.**

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 9 września 2009 r. Sąd Okręgowy w S. oddalił zażalenie pozwanej E. M. na postanowienie Sądu Rejonowego w S. z dnia 4 lutego 2009 r. (oddalające zarzuty pozwanej w przedmiocie istnienia podstaw do odrzucenia pozwu w niniejszej sprawie) oraz zasądził od niej na rzecz powódki Wspólnoty Mieszkaniowej N.(...) przy ul. Ż. w S. kwotę 60 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym.

Sąd Okręgowy uznał zażalenie za bezzasadne, nie uzasadnił natomiast rozstrzygnięcia o kosztach.

Pozwana zaskarżyła powyższe postanowienie zażaleniem w części dotyczącej kosztów zastępstwa procesowego, wnosząc o jego uchylenie w zaskarżonym zakresie i zasądzenie na rzecz skarżącej kosztów zastępstwa procesowego. Zarzuciła błędne i niezgodne ze stanem faktycznym uznanie, iż w niniejszej sprawie nie zachodzą okoliczności przemawiające za zastosowaniem określonej w art. 102 k.p.c. zasady słuszności przy orzekaniu o kosztach postępowania; niewłaściwą wykładnię przepisu art. 98 § 1 k.p.c. poprzez pominięcie zasady, iż w postanowieniach rozstrzygających kwestie incydentalne nie orzeka się w ogóle o zwrocie kosztów tych postępowań, lecz dopiero w orzeczeniu kończącym całe postępowanie; brak podstawowych i koniecznych elementów postanowienia określonych w art. 328 § 2 k.p.c. w związku z art. 361 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c., w szczególności w zakresie dotyczącym kosztów postępowania; brak dokładnej analizy materiału dowodowego w sprawie, a w konsekwencji naruszenie naczelnej zasady postępowania dowodowego, określonej w art. 232 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c., wedle której dowody przeprowadza się nie tylko na wniosek stron postępowania, ale także z urzędu, w odniesieniu do okoliczności uzasadniających zwolnienie skarżącej w niniejszej sprawie od kosztów sądowych w zakresie obowiązku uiszczenia opłaty od zażalenia na postanowienie z dnia 4 lutego 2009 r.; naruszenie normy zawartej w art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c. poprzez dowolne pominięcie w ramach oceny dowodów ustaleń odnośnie sytuacji majątkowej skarżącej poczynionych przez referendarza sądowego, który zwolnił skarżącą od kosztów sądowych w zakresie obowiązku uiszczenia opłaty od zażalenia na postanowienie z dnia 4 lutego 2009 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 394¹ § 1 pkt 2 zażalenie do Sądu Najwyższego przysługuje na postanowienie sądu drugiej instancji co do kosztów procesu, które nie były przedmiotem rozstrzygnięcia sądu pierwszej instancji. Uzasadnienie zaskarżonego postanowienia nie zawiera ani wskazania podstawy prawnej, ani motywów, którymi kierował się Sąd Okręgowy rozstrzygając o kosztach postępowania zażaleniowego, co oznacza, że uzasadnienie nie odpowiada wymogom przewidzianym w art. 328 § 2 k.p.c. w związku z art. 361 k.p.c. (por. postanowienie SN z dnia 25 lutego 2010 r., sygn. akt V CZ 7/10, teza opublikowana w Biuletynie SN nr 4/10, s. 14). Nie jest rolą Sądu Najwyższego poszukiwanie przyjętych przez Sąd Okręgowy motywów rozstrzygnięcia w przedmiocie

kosztów procesu, co jest niezbędne do oceny zasadności podniesionych w zażaleniu zarzutów naruszenia art. 102 k.p.c., art. 232 k.p.c. oraz art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c.

Zawarte w zaskarżonym postanowieniu orzeczenie o kosztach postępowania zażaleniowego podlega jednak uchyleniu przede wszystkim dlatego, że narusza zasadę, w myśl której w postanowieniach rozstrzygających kwestie incydentalne nie orzeka się w ogóle o zwrocie kosztów tych postępowań, następuje to dopiero w orzeczeniu kończącym całe postępowanie, koszty postępowania incydentalnego ponosi zaś strona, która ostatecznie przegrała sprawę (zob.: postanowienie SN z dnia 10 października 2007 r., sygn. akt II PZ 36/07, OSNP z 2008 r., nr 21-22, poz. 319; wyrok SN z dnia 30 kwietnia 1973 r., sygn. akt II CR 159/73, OSNC z 1974 r., nr 5, poz. 90; postanowienie SN z dnia 7 listopada 1966 r., sygn. akt I PZ 66/66, OSP z 1968 r., nr 1, poz. 7).

Wobec powyższego, na podstawie art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.